

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII–A
Anul școlar 2020-2021**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Varianta 5

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit informații vizualizate a szövegből: (egy elem lámpa) „egy szárazelemből, egy izzóból és egy durva rézreflektorból állt egy papírcsőben.” **5 pont**
2. Explicit információ vizualizate a szövegből. Helyes válasz: b. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. **4 pont**
3. Rövid válasz megfogalmazása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: A lítium elemet leginkább olyan tudatos fogyasztók használják, akiknek ezek a speciális elemtulajdonságok már jól ismertek, például hegymászók, túrázók, sportolók, akik számára fontos a könnyű felszerelés és a megbízható teljesítmény. **5 pont**
4. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentéshez egyetlen jelölés tartozik. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

Kijelentés	Igaz	Hamis
a. A National Carbon Company az Eveready Battery Company elődje.	X	
b. Az Eveready Battery Company az Energizer utódja.		X
c. Conrad Hubert az Eveready Battery Company alapítója.	X	
d. A Columbia szárazelemet a National Carbon Company gyártotta.	X	
e. Conrad Hubert 1896-ban találta fel az elektromos kézi lámpát.		X

5 pont

5. Konkrét információ vizualizate a szövegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell, hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válasz:

1.	b.
2.	b.
3.	a.
4.	a.
5.	b.

5 pont

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, információk azonosítása a szöveg alapján. Lehetséges válasz: A digitális eszközeimben (mp3-lejátszó, digitális fényképezőgép) csakis lítium elemeket kellene használnom, az órámba higanymentes ezüst-oxid elemet tennék. Olyan kutyüket (pl. CD-lejátszó, rádió, villogó játék), amibe alkáli elemek kellene, már nem is használlok. Jó volna újratölthető elemeket (akkumulátorokat) használni, mert az gazdaságosabb. Ilyen van a telefonomban és a laptopomban, az egeremben is. Persze figyelni kell az elemek méretére is, hogy beférjen a kutyübe.

Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszáadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. A szórend, mondathangsúly és kontextus összefüggésének azonosítása: kontrasztivitás.
Helyes válasz: c. **4 pont**

2. Az események szereplőire való utalások nyelvi eszközeinek azonosítása: deiktikus szerepű mutató névmás (és egyéb szavak). Minden helyesen idézett részlet 2 pontot ér. Helyes válaszok:

Ezek közül a legkeresettebb méret az AA. → ezek közül = A legelterjedtebb méretek közül: AA (ceruza), AAA (mikroceruza), C (bébi), D (góliát), 9V (blokk), 4,5V (lapos).

Emellett olyan pozitív tulajdonságokkal is rendelkezik, amivel sem az alkáli, sem a tölthető elemek. → emellett = amellett, hogy az alkáli elemekhez képest akár 11-szer tovább tart digitális fényképezőgépben egy AA lítium elem.

... ez nyújt számukra megfelelő megoldást készülékeikhez. → ez = a lítium elem.

6 pont

3. Események, körülmények és résztvevők leképeződése a mondat egységeire. Az ige alanyi vonzata: alanyi szerepű főnévi csoport. Minden helyes aláhúzás 1 pontot ér. Helyes válaszok:

Az Energizer márka története hosszú időre nyúlik vissza.

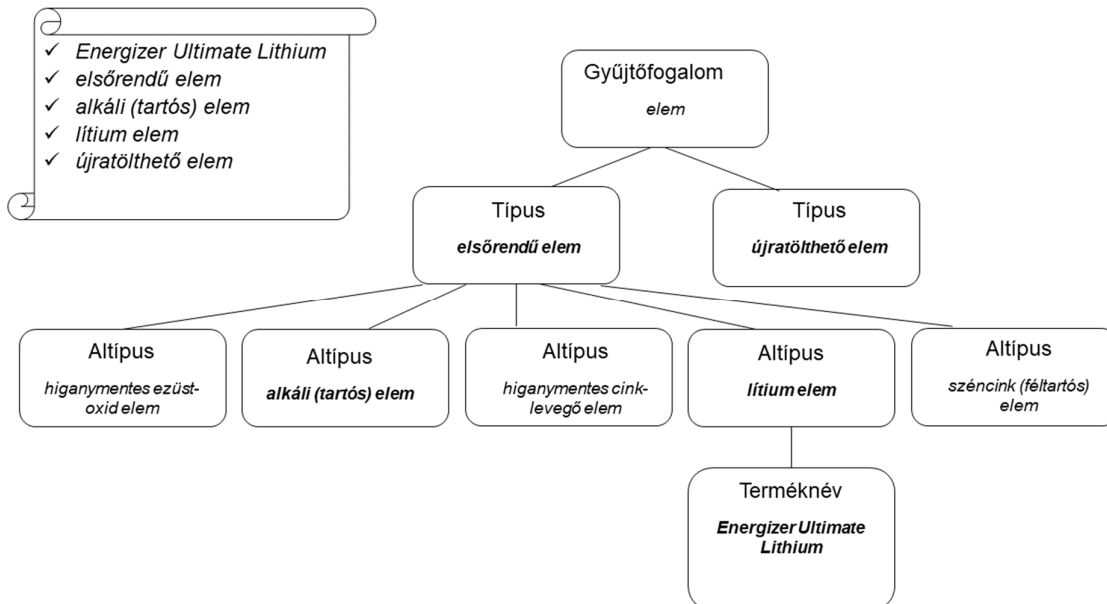
A lítium elemek bevezetésével pedig új világ nyílt meg a high-tech eszközök számára elérhető tartós energiaforrások piacán.

Ezek a típusok a legkülönbözőbb méretekből vásárolhatók meg a kereskedelemben manapság.

A lítium elem rendkívül kiemelkedő teljesítményt nyújt digitális készülékekben.

4 pont

4. A szavak jelentése. Jelentéstani kapcsolatok: kategorizálás az egyeditől az általánosig. Minden megfelelő helyre írt szó/kifejezés 1 pontot ér. Helyes beillesztések:

5 pont

5. Jelentés és kontextus. Jelentéstani kapcsolatok: poliszémia. Minden helyes mondat 1 pontot ér. Minden más, a javítótanár által elfogadott helyes megoldás 1 pont. Lehetséges válaszok:

A gyerek az udvar sarkában áll.

Hány eleme van a halmaznak?

A tolltartómból eltűnt egy ceruza.

Nyújtom a kezem, hogy kérek fagyit.

Halála előtt több ember rendelkezik a vagyonáról.

5 pont

6. Összetett mondat. Mellérendelés és mellérendelő mondat: ellentétes mellérendelés; következtető és magyarázó mellérendelés, ok és okozat. Minden helyes folytatás 2 pontot ér. Lehetséges válaszok:

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, bár az alkáli elemek továbbra is elterjedtebbek.

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, mivel sok előnye van a többi elemmel szemben.

Az elsőrendű elemek technológiai csúcsát a lítium elem jelenti manapság, ezért a tudatos fogyasztók leginkább ezt szokták választani. **6 pont**

II. TÉTEL **(30 pont)**

1. Explicit és implicit információk felismerése, adatok és gondolatok értelmezése és összefoglalása, lényeglátás, egyszerűbb ok-okozati összefüggések felismerése.

Lehetséges válasz: Makika az elbeszélő kisunokájának, az óvodás Verusnak a legkevesebb játéka. Mindenhová magával hurcolja az ütött-kopott, több mint húszéves, öröklött tévé-macit. Éjjel-nappal vele van, szeretgeti, öleli, és ennek következtében kiszakadt az egyik karja. Visszavarrták neki, de most úgy tartja, mintha mindig kérne valamit. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

2. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése és összefoglalása. Lehetséges válasz: Verus megkéri Anyát, hogy tegyen elemet kedves Makikájába, hogy beszélgethessen vele. Anya elmondja a nagyinak Verus szíve vágyát, akit nem hagy nyugodni a kérés. Egyrészt megéri Verust, akit körülvesznek a technika csodái, a brummogó, zajos játékok (hát miért ne kérhetne elemet Makikába?), másrészt rájön, hogy unokája százezrek, milliók vágyát fogalmazta meg: beszélgetni valakivel.

Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése és összefoglalása. Lehetséges válasz: Az ember társas lény, lételeme a beszéd, a kommunikáció. Folyamatos igényünk van arra, hogy megosszuk másokkal gondolatainkat, problémáinkat, félelmeinket, reményeinket, különösen a hozzánk közel állókkal szeretünk beszélgetni. Bennünk van elem (nevezzük azt léleknek, szívnek, érzelemnek, életkedvnek), mi megtehetjük, hogy szeretünk, aggódunk, figyelünk a másokra, és ezeket meg is kell tennünk. Az ilyen cselekedeteink tartják feltöltve a mi elemeinket. A beszélgetéseink, a másokért való aggodás, az érdeklődés, az áldozatvállalás, a nevetés és a mosoly töltik fel újra és újra a mi elemeinket.

Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

4. Témához való igazodás:

- Az események részletező, kifejtett bemutatása (a szöveg eseményeinek kapcsolódása a zárómondathoz) – 3 pont, az események részben pontos felidézése – 2 pont, kísérlet az események felidezésére – 1 pont.
- A megjelölt mondat a szöveg zárómondata – 2 pont.
- Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (események időrendben való bemutatása, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.
- Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. Bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.